

“లోకపు స్థితి” అనే పౌలు సందేశం

(1:28-32)

ఈ పాఠంలో, మనం రోమా 1:28-32ను చదువుచుండగా, అన్యజనుల లోకం మీద పౌలు మోపుతున్న నేరము యొక్క మన సర్వేని సంపూర్తి చేద్దాం. “దేవుని వాక్యంలో కన్పించే మహా భయంకరమైన పాపముల జాబితా” అని Donald Barnhouse పిలిచే దాన్ని ఈ వచనాలు కలిగియున్నాయి.¹ “కుళ్లిపోతున్న నాగరికత యొక్క గురుతుల” పట్టి అని ఈ లేఖన భాగాన్ని గూర్చి చెప్పబడింది.² విషాదకరంగా, నేడు మనం జీవించే లోకాన్ని కూడ యిది చిత్రిస్తుంది. ప్రతి సంవత్సరం, అమెరికా ప్రెసిడెంట్ “స్టేట్ ఆఫ్ యూనియన్” అనే ఒక ప్రసంగాన్ని చేస్తాడు. ఓక్షహోమా రాష్ట్రంలో, గవర్నరు “రాష్ట్రం యొక్క స్థితి” వార్షిక ప్రసంగాన్ని చేస్తాడు. ఈ లేఖన భాగంలో, మొదటి శతాబ్దపు “లోకం యొక్క స్థితి” అనే పౌలు సందేశముంది.

ముఖ్యంశ ప్రతిపాదన (1:28)

గత పాఠంలో, మానవాళి దిగిపోయిన అంధకారానికి సంబంధించి పౌలు యొక్క ప్రత్యేకమైన ఉదాహరణను గమనించాం: లైంగిక అవినీతి, అందులో సలింగ లైంగిక సంబంధం కూడా చేర్చబడింది. లోకాన్ని చెరుపుతు (బాధిస్తు)న్న పాపాల సాధారణ జాబితాతో అతడు వెంటాడాడు.

జాబితాను పరిచయం చేయడానికి “దేవుడు వారిని అప్పగించెను” అనే మరొక దానిని పౌలు వినియోగించాడు: “మరియు వారు తమ మనస్సులో దేవునికి చోటియ్యునొల్లక పోయిరి గనుక చేయరాని కార్యములు చేయుటకు దేవుడు భ్రష్ట మనస్సుకు వారినిప్పగించెను” (28 వచనం). ఈ ప్రతిపాదన కీలకమైనది, గనుక ఒక్కొక్క ప్రయోగాన్ని ఒక్కొక్కసారి మనం చూడవలసియుంది.

“వారు తమ మనస్సులో దేవునికి చోటియ్యునొల్లకపోయిరి.” వారి అవిశ్వాసము ఉద్దేశపూర్వకమైనదియు గణించిన కార్యమునైయుంది. ఒక వ్యాఖ్యానపు గ్రంథకర్తలు యిలా రాశారు, “తనకు నచ్చినట్లు ఒక దేవుని యోగ్యతలకు ఆయన తగినవాడో కాదో తీర్మానించడానికి దేవునిపై తీర్పు తీర్చ నరమాత్రులు కూర్చున్నారు; ఆయన ఆ అర్హతలకు తగినవాడు కాడని వారు తీర్మానించారు గనుక ఆయనను వారి జీవితాల్లోనుండి తొలగించారు.”³ Jim McGuiggan దీన్ని యిలా వ్యక్తపరచాడు: “ఈ దేవుని వారు కల్లీ చేయబడిన త్రాసుల్లో తూచారు; వారి జ్ఞానమైన మనస్సులతో వారాయనను పరీక్షించారు; వారు ఆయనను మచ్చుకు చూచారు, వాసన చూచారు, బాధించి చూచారు, శ్రద్ధగా

పరిశీలించి చూచారు కడకు ఆయన వారికి తగినవాడు కాదన్నట్లు పారవేశారు.”⁴
ఎంత అవివేకము; ఎంతటి విషాదకరం!

జనులు దేవుని నిరాకరించినప్పుడు, ఆయన “వారిని అప్పగించాడు.”⁵ వారాయనను విడిచిపెట్టేవరకు ఆయన వారిని విడువలేదు.

“దేవుడు భ్రష్ట మనస్సుకు వారినప్పగించాడు.” “భ్రష్ట మనస్సు” అని తర్జుమా చేయబడిన పదం (*adokimos*) “అనుమతించు” (*dokimos*) అనే పదం (*a*) అనే వ్యతిరేక పదంతో చేర్చబడుతుంది. అంగీకరింపబడని దానిని, పరీక్షలో తప్పిపోయిన దానిని సూచిస్తుంది.⁶ గ్రీకు మూలంలో మాటల ఆట ఉంది: *Adokimos* (“భ్రష్టమనస్సు”) “తగినట్టిదిగా ... చూచెను” అనేదానికి (*edokimasan*) వచనంలోని తొలి భాగం వ్యతిరేక రూపంలో ఉంది. John R. W. Stott ఈ క్రింది తర్జుమాను సూచించాడు: “దేవుని వారు తమ మనస్సులో ఉంచుకొన తగినవాడైనట్టుగా చూడనందున, ఆయన వారిని తగని మనస్సుకు అప్పగించాడు.”⁷ Leon Morris యిలా ప్రతిపాదించాడు, “దేవుని ఎరగడానికి వారు ‘అనుమతించలేదు’ మరియు [ఆ విధంగా] వారు ‘అంగీకరింప బడని’ మనస్సు కలిగియుండ వచ్చారు.”⁸

దేవుని నిరాకరించేవారు నమ్మదగిన నైతిక తీర్పులు చేయ సమర్థత లేనివారుగా ఉంటారు⁹; తప్పేదో ఒప్పేదో వారు చెప్పలేరు. తగ్గింపబడిన నైతిక ప్రమాణాలకు సంబంధించిన మన అక్కర లోకంలో లేదంటే ఆశ్చర్యపడనక్కరలేదు. మరియు కొన్నిసార్లు మనం “వెరివారమైనట్లు” పేరుపెట్టబడతాం. పౌలు ప్రకారం, వారి మనస్సులు గందర గోళమయ్యాయి!

తప్పుడు తీర్మానం (“తమ మనస్సులో దేవునికి చోటియ్యవొల్లకపోవడం”) తప్పుడు ఆలోచనకు (“భ్రష్ట మనస్సుకు”) నడిపించింది, అది తిరిగి తప్పుడు జీవితానికి దారితీసింది. “వారు చేయరాని కార్యములు” చేయనారంభించారు. “తగిన” అనేది (*katheko-kata* [“కిందికి”]) మరియు *heko* [“చేరుకొను”]) అర్థమిచ్చునట్టి సంయుక్త పదమునుండి తర్జుమా చేయబడింది, దానికి అర్థం “తగిన.”¹⁰ “తగిన” అనేది సరియైన తర్జుమా, అయితే బలమైన పదం యుక్తమైయుంటుంది. “ఏది యుక్తమైనదో దాన్ని చేస్తూ” నేను ఎదిగినప్పుడు, నీతి సూత్రాలకంటెను మర్యాదకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఉండేది. *The Analytical Greek Lexicon* ప్రకారం, రోమా 1:28లోని *katheko* అంటే, “ద్వేషము కలిగించెడు లేక ద్వేషింపతగిన” అని అర్థం.¹¹ “ద్వేషము కలిగించెడు” లేక “ద్వేషింపదగిన” అని పౌలు మనస్సులోని సంగతులు తరువాత వచనాలలో (చెప్పబడ్డాయి) కన్పించాయి.

Fedor Dostoevski (1821-1881) యిలా రాశాడు, “దేవుడు లేనట్లుయితే, అప్పుడు నైతికంగా తప్పేమీ ఉండదు.”¹² “దేవుని గుర్తించడం తగినది కాదన్నట్లు” నరులు భావించినప్పుడు వారి భక్తిహీనతకు కళ్లెముగాని, వారి దుర్మార్గతకు హద్దుగాని ఉండదు.

పాపమునభ్యసించుట (1:29-31)

మానవ దుర్మార్గతను పౌలు 21 కంటే ఎక్కువైన పాపముల జాబితాను ఉదహరించాడు. తన దినాల్లో ఉండిన ప్రతి పాపాన్ని అతడు పేర్కొనలేదు, కాని

మాదిరియైన పాపములను అతడు పేర్కొన్నాడు. ప్రస్తావించబడిన ప్రతి పాపం విషయంలో ప్రతి ఒక్కడు దోషియని కాదు, కాని ప్రతి ఒక్కడు ఒకటి లేక అంతకు మించిన పాపముల విషయంలో దోషియని అర్థం. 1:29-31లోని జాబితా గుండ మనం వెళ్ళుతూ ఉండగా, మనం కూడా అందులో చూపించబడినట్టు కనుగొంటామంటే సందేహింప పనిలేదు.

పౌలు జాబితాను తార్కిక క్రమంలో అమర్చడానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయి, కాని పాపాల జాబితాను క్రమమైన విభాగాల్లో పెట్టడం అతని ఉద్దేశం కాదు. “దేవుడు వారిని భ్రష్ట మనస్సుకు అప్పగించిన” తరువాత నరజాతి బహుగా హీన దశకు దిగజారారు అని చూపడమే అతని ఉద్దేశమైయుంది. ఆత్మచేత నడిపింపబడినవాడై, అసహ్యం పుట్టించే రాసిగా పౌలు పేర్చాడు. ఏదియెలాగున్నా, మన స్టడీకొరకు, ప్రస్తావించబడిన పాపాలను ఒక విధమైన చేరికగా చేస్తాను.

విస్తారముగా గ్రహింపదగిన/పూర్వ చరిత్ర పదాలు

అట్టివారు సమస్తమైన దుర్నీతిచేతను, ... దుష్టత్వముచేతను; ... దేవద్యేవులును, ... (29-31 వచనాలు).

అన్యజనులు “సమస్తమైన దుర్నీతిచేత నిండుకొనినవారైయున్నట్టు” తన జాబితాను పౌలు ఆరంభించాడు. “దుర్నీతి” (*adikia*) అనేది “నీతికి” వ్యతిరేక పద రూపమైయుంది. “నీతి” అనేదానికి ఒక అర్థం “సరియైన జీవితము.” ఇక్కడ, “దుర్నీతి” అంటే, ఏ విధమైనా సరే - “తప్పుగా జీవించడానికి” ఉపయోగించే సాధారణమైన పదం. ఈ మరియు యితర సందర్భాల్లోను పాపములకు విస్తరింపజేయబడు ప్రయోగం “నకల దుర్నీతి” అనే పదం.

“దుర్నీతి” తరువాత పౌలు పేర్కొన్నది “దుష్టత్వము.”¹³ “దుష్టత్వము” (*poneria*), సమస్తమైన కీడును హానికరమైనదానిని¹⁴ సూచించే సాధారణమైన పదం. సాధారణమైన వర్గంలో, “కీడు” (చెడుగు)ను కూడ మనం జాబితాలో చూడవచ్చు. “కీడు” అని తర్జుమా చేయబడిన పదం (*kakia*) చెడుతనం, దుష్టత్వం, దుర్మార్గతనం సూచించే బహు సాధారణమైన గ్రీకు పదమైయుంది. ఈ మాటకు హృదయానికి సంబంధముంది.¹⁵ హృదయపు చెడుతనం దుర్నీతి, దుష్టత్వములుగా పరిణమిస్తాయి.

వారు “సమస్తమైన దుర్నీతితో నింపబడినట్టు” పౌలు చెప్పాడు (నొక్కి చెప్పింది నాది). 29వ వచనంలో వారు “సమస్తమైన ఈర్ష్యచేతను నిండుకొనియున్నట్టు” పౌలు అన్నాడు. వారి జీవితాల్లో ఏదో చిన్న పాపం లేదు; వారు దానితో పొర్లిపారుతున్నట్టున్నారు. “వారు ప్రతివిధమైన దుర్నీతితో నింపబడి (అన్ని స్థలములయందు వ్యాపించి, తడవ బడినట్టున్నారు)” అని ABలో ఉంది. “అనూయతో నింపబడినట్టు” అని W. J. Conybeare తర్జుమా చేశాడు.

మానవ జాతి యొక్క పాప భూయిష్టమైన స్థితికి మన మూల వాక్యంలో రెండు ప్రయోగాలు పూర్వగాధనొసంగుతాయి. 30వ వచనంలో, అన్యజనులు “దేవద్యేవులై” ఉన్నట్టు పౌలు నేరం మోపాడు. “దేవద్యేవులు” (*theostugeis*) అనే సంయుక్త పదాన్ని

ఉపయోగించుతూ దేవుడు (*theos*) “ద్వేషము” (*stugeo*) అనే పదంతో చేర్చాడు. “దేవద్వేషులు” (“దేవుని ద్వేషించువారు”) లేక (“దేవుడు ద్వేషించువారు”) అనే అర్థం కావచ్చు.¹⁶ సందర్భంలో, “పదాలన్నీ దైవికమైన కార్యములు కాక నరునివే సూచించునవై ఉన్నందున,”¹⁷ దేవుని ద్వేషించువారు అనేదే పౌలు మనస్సులో ఉన్నట్టు ఎక్కువమంది అంగీకరిస్తారు. దేవుడు పవిత్రుడు, వారు అపవిత్రులైనందున, వారు దేవుని ద్వేషించారు. దేవుడు పరిశుద్ధుడు వారు అపరిశుద్ధులైనందున వారాయనను ద్వేషించారు. ఆయన మంచివాడు, వారు దుష్టులైనందున వారు దేవుని ద్వేషించారు. దేవుడు వారికిని వారి విలాసాలకును మధ్య ఆటంకమై నిలిచాడు, వారు కోరుకున్న దానిని చేయకుండా ఆ గౌలును ఆపివేసింది.¹⁸ అందుకు వారాయనను ద్వేషించారు.

21వ వచనంలో “అవివేకులు” అని తర్జుమా చేయబడిన పదాన్ని (*asunetos*) ఉపయోగించి, పైగా పౌలు “గ్రహింపులేనివారని” వారిని గూర్చి చెప్పాడు. అంటే, “వివేచన లేనివారు” అని దాని అర్థం.¹⁹ సందర్భంలో, అది విద్యకు గాని, తెలివికి గాని సూచించేది కాదు. దేవుడు మనలో ప్రతివానికి ప్రసాదించిన (బుర్రను) మెదడును సరిగా వినియోగించుటలో తప్పిపోయినవారిని అది సూచిస్తుంది. దేవునినుండి ఒకడు తుంచువేయబడడం దుర్మార్గతయే కాదు; అది బుద్ధిహీనతయువైయుంటుంది (CEV చూడు).

స్వభావంలోను, కార్యంలోను స్వార్థపరత్వం

అట్టివారు ... లోభముచేతను, ఈర్ష్యవేతను నిండుకొని ... ; మత్సరము, సరహాత్య, కలహము, కపటము ... (29 వచనం).

సాధారణమైన పదాలను గుర్తించినమీదట, పౌలు ప్రత్యేకించి చెప్పిన పాపాలను ఆలోచించడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాం. పాపము దాని కేంద్రంలో, స్వార్థపరత్వం స్వాభావిక మైనదై ఉంటుంది. గనుక తన జాబితాలో పై భాగాన “ఈర్ష్య,” “లోభములు” అనేవి ఉన్నాయి. “ఈర్ష్య” (*phthonos*) అనేది యితరుల భాగ్యాన్ని చూచి ఓర్పులేని తనం. చెడుతనం చేసేవారు కేవలం సంతోషించే సహోదరుల కూటమియే కాదని “ఈర్ష్య” అనే పదం మనకు జ్ఞాపకం చేస్తున్నట్టు Morris అభిప్రాయపడ్డాడు. “ఒకరినుండి ఒకరిని వేరుచేసే తత్వం దుష్టత్వంలో ఉంది.”²⁰ తన దుష్టాంతపు పద్యమైన *Divine Comedy*లో, ఈర్ష్యగలవారు తమ కనిగుడ్లను కలిపి కుట్టుకున్నట్టు Dante (c. 1265-1321) చిత్రించాడు. రమ్యమైన దానికంతటికిని, విలువైన దానికంతటికిని ఈర్ష్య ఒకని కన్నులు మూయిస్తుందని చెప్పే విధానమది.²¹ “జీవితాన్ని ఈర్ష్య అనే దృష్టితో చూచేవాడు, వేదనకరమైన పంటి నొప్పి ఉన్నవాడు ప్రకృతి దృశ్యాన్ని తిలకించేవానిలా ఉంటాడని” Halford Luccock అన్నాడు.²²

“ఈర్ష్యకు” దగ్గర సంబంధం కలిగియున్నది “లోభము” (*plenexia*), అధికంగా కావాలనే అత్యధికమైన వాంఛ యింకా కావాలి ... యింకా కావాలి ... అంటుంది. “ఇతరుల హక్కులతో నిమిత్తం లేకుండా ఆస్తిని సమకూర్చుకోవాలనే అమితమైన వాంఛ”

అని J. W. McGarvey లోభాన్ని పిలిచాడు. లోభమనే ఈ పాపం ఏ దేశము యొక్క చట్టాలవలనను దోషముగా ఎంచబడలేదు కాని సమస్త దేశాలలో అది సార్వత్రిక ఆందోళనకు మూలమైయున్నట్లు అతడు అభిప్రాయపడ్డాడు.²³

భక్తిహీనులు తమ లోభత్వాన్ని ఎలా తృప్తిపరచుకొంటారు? నైతిక న్యాయబుద్ధి లేనివారు మూడు ఆయుధాలను వినియోగించుకొంటున్నట్లు పౌలు పేర్కొన్నాడు: “నరహత్య,” “కలహము,” “కపటము.” “కపటము” అని తర్జుమా చేయబడిన పదం (*dolos*) అంటే “ఎర” అని అక్షరార్థం,²⁴ ఎరను ఉపయోగించి జంతువులను గాని, చేపలను గాని పట్టినట్లు. అది ఏ విధమైన “కుయుక్తితో కూడిన ఉపాయముగానైనా” వలలో వేయడం లేక యితరులను మోసగించడం అని అర్థం.²⁵ పౌలుచే వర్ణింపబడినవారు అబద్ధికులు, మోసగాండ్లు, మరియు “ఒప్పించే కళాకారులు.”

వారు మోసగించలేనప్పుడు, వారు “కలహమునకు” (*eris*) దిగుతారు. “కలహమునకు” మరో పదం “జగడము,” అందులో తగువు, వివాదము (CEV), “యుద్ధము” (NCV; NLT), మరియు “తర్కము” (KJV). తమకు కావలసినదానిని పొందడానికి ఈ జనులు ఎంత దూరం వెళ్లనిష్టపడతారు? చివరకు “హత్య చేయడానికి” కూడ (*phonos*) తెగిస్తారు! తమ మార్గంలో ఏ ఆటంకము కలుగకుండా వారు చూస్తారు!

బాంధవ్యాల నాశనం

వైరమనువాటితో నిండినవారై ... కొండెగాండ్లును అపవాదకులును ... (29, 30 వచనాలు).

ఇతరులతో తన బాంధవ్యాలు చెడిపోకుండా అతని జీవిత విధానంలో ఈలాటి దుష్టత్వమందు ఒకడు మునిగియుండలేడు. (ఈలాటి దుష్టత్వంతో మునిగియుంటే యితరులతో అతని బాంధవ్యం చెడిపోకుండా ఉండదు.) తరువాత మూడు పాపాలు బాంధవ్యాలను చెరుపునవైయున్నాయి: క్రోధము, కొండెములు చెప్పుట, అపవాదము.

“మత్సరము” అని తర్జుమా చేయబడిన పదం (*kakooethia*) “చెడ్డ” (*kakos*)తో “శీలము” లేక “విధము” (*ethos*).²⁶ *Kakooethia*ను “అలవాటు ప్రకారమైన చెడ్డ స్వభావము” అని James Macknight పిలిచాడు.²⁷ “ప్రతి దానిమీద బహు చెడ్డ నిర్మాణాన్ని పెట్ట తిరిగే ‘దుష్ట స్వభావమని’ ” W. E. Vine ఆ పదాన్ని నిర్వచించాడు.²⁸

పౌలు మూల పదాల్లో ఆలాటి స్వభావాన్ని వ్యక్తపరచే రెండు ఉన్నాయి: “అవి కొండెములు, అపవాదములు” (నీచముగా మాట్లాడుట). “కొండెములు” అని తర్జుమా చేయబడిన పదా (బహువచన రూపం *psithuristes*) నికి “గుస గుసలాడువారని” అక్షరార్థం (KJV చూడు). “గుస గుసలాడువారు” మరియు “అపవాదకులు” యిరువురును (*katalalos* అనే బహువచన రూపంనుండి) శీలాన్ని హత్యచేయువారు; అయితే గుస గుసలాడువారు మూయబడిన ద్వారాల వెనుక దీన్ని చేస్తారు, కాని అపవాదకులు (నీచంగా మాట్లాడేవారు) బహిరంగంగా చేస్తారు. Moses E. Lard వారి తుచ్చమైన కార్యకలాపాన్ని ఈ విధంగా చిత్రించాడు:

గుస గుసలాడేవారు ... ఎల్లప్పుడు గొప్ప అమాయకులన్నట్లు ప్రదర్శించుతూ, వారి హానికరమైన కథలను బాధపడుతున్నట్లు చెప్పుతారు. చెప్పిన తరువాత, హాని కలుగకుండునట్లు అది ఎవరికిని చెప్పవద్దని వారు దాన్ని నీకు ఆజ్ఞాపిస్తారు. ... అపవాదకులు ... తెలిసికోకూడనిది ప్రతిదీ వారు తెలిసికొంటారు, మరియు వారు చెప్పకూడని ప్రతిదీ చెప్పుతారు ... వారు రహస్యాలు ఎన్నడూ చెప్పురు కాని, వారు చెప్పే సంగతులు చెడ్డ విషయాలుగా నిజమైనవి! వారి అబద్ధాన్ని రుజువుపరచుకొనడానికి జనంలో ఒకనికి ఎల్లప్పుడు వారు అప్పీల్ చేస్తారు.²⁹

స్వార్థపరత్వం వ్యక్తపరచబడింది

... హింసకులును, అహంకారులును, బింకములాడువారును ... (30 వచనం).

పాపము స్వాభావికంగా స్వార్థపరమైనదని చెప్పబడింది. స్వార్థపరత్వాన్ని వ్యక్తపరచడానికి మూడింటిని పౌలు పేర్కొన్నాడు. జనులు “అహంకారులు,” “గర్విష్టులు,” “దంబములు” చెప్పుకునేవారు. ఈ మూడు లక్షణాలు ఏకముగా కలుపవచ్చు - కాని వాటిలో ప్రతి ఒక్కదాన్ని పరీక్షించడంవలన ఉపయోగముండవచ్చు - “అహంకారులు” అని తర్జుమా చేయబడిన పదం (*hubrites*) ప్రత్యేకించి ప్రతికూలమైనది (అసహ్యమైనది). “గర్వముగల” మరియు “అడ్డము లేని స్వేచ్ఛగా దౌర్జన్యం చేయడాన్ని” సూచిస్తుంది.³⁰ William Barclay యిలా రాశాడు, “*hubris* కేవలం వారిని బాధించాలనే ఉద్దేశంతోనే యితరులను బాధించడంలో కనుగొనే ఆనందం.”³¹

మూలవాక్యంలోని రెండు పదాలు సన్నిహితంగా సంబంధం కలిగియున్నాయి: “అహంకారము,” “దంబము.” “అహంకారము” (*huperephanos*) అనేది (*huper*) “పైన,” “కన్నించుట” అనే పదం (*phainomai*) అంటే, “తన్ను యితరులకంటే హెచ్చు చేసికొనుట.” ఒక ప్రాచీన గ్రీకు రచయిత ఆ పదాన్ని యిలా నిర్వచించాడు, “ఒకనికి తప్ప ప్రతి ఒక్కనికి నిశ్చితమైన తిరస్కారము.”³²

అహంకారాన్ని వ్యక్తపరచే ఒక విధానం దంబముగా ప్రవర్తించడం. “డాంబికులు” అని తర్జుమా చేయబడిన (*alazon*) పదం, “సంచరించు” (*ale*)³³ నుండి వచ్చింది, మరియు దానికి అభిలాషతో కూడిన చరిత్ర ఉంది.³⁴ “అదృతమైన” స్వస్థతలు అమ్మడానికి సంచారం చేసే వర్తకులను సూచించడానికి లేక మోసకరమైన విలువగల సరకులను సూచించడానికి అది ఉపయోగింపబడేది. వారి మాటలు అహంకారంతో నిండినవై, ఆధారము లేనివై, తరచు పూర్తిగా తప్పుడువైయుంటాయి. *Alazon* అనేది అహంకారము మరియు అతిశయోక్తిగా చెప్పుకునే ఆత్మస్తుతియని అర్థమిస్తుంది. “నాశనమునకు ముందు గర్వము నడచును. పడిపోవుటకు ముందు అహంకారమైన మనస్సు నడచును” అనేది యింకను సత్యమైయుంది (సామెతలు 16:18).

ప్రాణహానికరమై రెండింటికి చెందిన

... చెడ్డవాటిని కల్పించుకొనువారు, తలిదండ్రులకవిధేయులును (30 వ.).

తరువాత పౌలు రెండు స్వభావ లక్షణాలను పేర్కొన్నాడు అవి దాదాపుగా ఒంటరిగా నిలుస్తాయి కాని అవి యితర దుర్గుణాలతో సంబంధం కలిగియుంటాయి. మొదటిది, ఆసక్తి కలిగించేదిగా నేను కనుగొంటాను: వారు “చెడ్డవాటిని కల్పించువారు” (రోమా 1:30). “కల్పించువారు” (*epheuretes*) అనేది గ్రీకు సంయుక్త పదంనుండి వచ్చింది. “చెడ్డవాటిని” (*kakos*) అనేది గత వచనంలోని “చెడ్డ” అనే మూలంనుండి వచ్చింది. ఆలాటి మనుష్యులు కేవలం చెడ్డవారుగా ఉండడంతోనే సంతృప్తిపడరు; చెడ్డవారుగా ఉండడానికి వారు నూతన మార్గాలను కనిపెట్టుతారు! వారి అత్యాశను “సంతృప్తిపరచు కొనడానికి” క్రొత్త మార్గాలను పన్నుతారు, వారి దురాశకు కావలసినదాన్ని యివ్వడానికి క్రొత్త మార్గాలను, వారి భక్తిహీనతను “సమర్థించుకొనడానికి” నూతన విధానాలను కనుగొంటారు. Jim Townsend వాటికి “Edisons of evil” అనే చీటీ అతికించాడు.³⁵

పాపం ఎక్కువగా వాగ్దానం చేసినా, చివరికి అది తన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చదు అనే వాస్తవాన్ని ఈ జాబితా ఉదహరిస్తుంది; అది కేవలం అసంతృప్తినే తెస్తుంది. ఆలాటి “పులకరింపునే” పొందడానికి, పాపి అంతకంతకు ఎక్కువైన పాపి కావలసివస్తుంది. పాపం చేయడానికి అతడు యింకను నూతన మార్గాలను కనిపెట్టవలసి వస్తుంది!

తరువాత అతిక్రమము ఎంత సాధారణమైనదంటే, పేర్కొనబడిన భయంకరమైన పాపాల మధ్య అది పెద్దగా పట్టించుకోనవసరం లేనిదైనట్లు కన్పిస్తుంది: పిల్లలు “తల్లిదండ్రులకవిధేయులు” అని పౌలు అన్నాడు. “అవిధేయులు” అని తర్జుమా చేయబడిన పదం (*apheithes*)లో వ్యతిరేక పదం (*a*)ను “ప్రేరేపించు” (*peitho*) అనే గ్రీకు పదముకు చేర్చబడింది. “ప్రేరేపించబడుటకు యిష్టపడని, ... అవిధేయులు”³⁶ అని దాని అర్థం. ఆ నిర్వచనాన్ని నేను చదివినప్పుడు, “కాని ఎందుకు?” అంటూ తన తల్లిదండ్రులకు తిరుగుబాటు ముఖంతో ఏడుస్తూ ఫిర్యాదు చేస్తున్నవాడు నా మనస్సులో మెదులుతున్నాడు. మన తల్లిదండ్రులను గౌరవించి, ఘనపరచి, వారికి లోబడమని (ఎఫెసీయులకు 6:1-3), మరియు వారి ముసలితనమందు వారిని సంరక్షించవలెనని (1 తిమోతి 5:4, 8) బైబిలు బోధిస్తుంది. పాత నిబంధన క్రిందవైతే, తిరుగుబాటు చేసిన కుమారుని రాళ్లతో కొట్టి చంపవలసియుంటుంది (ద్వితీయోపదేశకాండము 21:18-21).

పిల్లలు తమ తల్లిదండ్రులను గౌరవించి లోబడియుండమని బైబిలు ఎందుకు అంత గట్టిగా నొక్కి చెప్పిందో? పౌలు జాబితాలో తల్లిదండ్రుల కవిధేయులు అనేది ఎందుకు చేర్చబడిందో? ఎందుకంటే, గౌరవము విధేయత యింట నేర్చుకొననివాడు, పాఠశాలలో భయంకరుడుగా ఉండవచ్చు, పని చేసే చోట నమ్మదగినవాడు కాకపోవచ్చు, తన బాంధవ్యాలలో స్వార్థపరుడై, (యిది తన హృదయ సమస్యగా మారి) ప్రభువునకు లోబడ నొల్లనివాడుగా మారవచ్చు. పౌలు ఎవరిని గూర్చి మాట్లాడుతున్నాడో వారు దేవుని ఘనపరచడం “తగిన” పని కాదని అనడానికి, యింట తమ తల్లిదండ్రులను ఘనపరచ “తగినట్లు” భావించనివారు కావచ్చు.

కడాపటి నాలుగు

“అవివేకులును మాట తప్పువారును అనురాగ రహితులును, నిర్దయులునైరి”
(31 వచనం).

31వ వచనంలో నాలుగు దుర్గుణాలతో పౌలు తన జాబితాను ముగించుతున్నాడు. వీటిలో ఒకటి మనం యింతకు ముందే చర్చించాం: “గ్రహింపులేనివారు” (అవివేకులు). మిగిలిన మూడు “మాట తప్పువారు,” “అనురాగ రహితులు,” మరియు “నిర్దయులు.”

“మాట తప్పువారు” అని తర్జుమా చేయబడిన పదం (*asunthetos*) “తో అంగీకరించు” లేక “నిబంధన చేయు” అని అర్థమిచ్చునట్టి సంయుక్త పదానికి వ్యతిరేక పదం (*a*) చేర్చబడింది. (*Sun* [“తో” లేక “కలిసి”] దానికి తోడు *tithemi* [“ఉంచు”].)³⁷ “నిబంధనను లేక ఒడంబడికను మీరువానిని” యిది సూచిస్తుంది (KJVని చూడు). మరో మాటల్లో మాటను నిలబెట్టుకొననివానిని, తాను చేస్తానన్న పనిని చేయనివానిని యిది సూచిస్తుంది. ఈ విధంగా NASB “సమ్మదగనివాడు” అని ఉండగా, “ఆధారపడ కూడని” అని CEV అంది. ఈ లక్షణానికి సంబంధించి అనేక ఉదాహరణలనియ్యవచ్చు:³⁸ వర్తకులు, వ్యాపారులు వారి వ్యాపార వస్తువులను, సేవలను తప్పుగా తెలియజేస్తారు; వివాహితులు తమ వివాహపు వాగ్దానాలను (బాసలను) నిలుపుకోనివారు; యితరులు వాగ్దానాలు చేస్తారే గాని వారు తమ మాటను ఎన్నడూ నిలుపుకోరు. నేను బాలుడుగా ఉన్నప్పుడు, ఒక మనిషి మాట, అతని కరచలనము ఒక వ్యవహారాన్ని బంధించేది; యిప్పుడైతే, ఒక డజనుమంది లాయర్లు మూడు రీముల కాగితపు పని అదే కార్యాన్ని సాధింపనవసరమై ఉంటుంది.

“అనురాగ రహితులు” అనేది (*astorgos*) ప్రత్యేకించి విషాదకరమైన పదంతో కూడి ఉంది. *Astorgos* అనేది “ప్రేమ” అనే ప్రత్యేక పదానికి వ్యతిరేక రూపమైయుంది: *storge*. *Storge* “కుటుంబ ప్రేమను” సూచిస్తుంది; “అది ప్రజలను ఏకముగా బంధించు ప్రేమ.”³⁹ అది “తలిదండ్రులు బిడ్డలకు, బిడ్డలు తలిదండ్రులకు చూపు ప్రేమయై ఉంటుంది.”⁴⁰ ఈలాటి ప్రేమ సహజమైనదైయుండాలి; అందువలన KJVలో “సహజమైన అనురాగము లేనివారు” అని అన్నది. ఎవరైనా ఈ “సహజమైన అనురాగాన్ని” కోల్పోయే అవకాశముందా? చరిత్ర అవును అనే జవాబిస్తుంది. Barclay యిలా రాశాడు,

... ఇది కుటుంబ సంబంధమైన ప్రేమ చనిపోయే కాలం. బిడ్డ జీవితం అంత అనిశ్చయంగా ఎన్నడూ లేదు. పిల్లలు దురదృష్టంగా భావించబడ్డారు. బిడ్డ పుట్టినప్పుడు, ఇది తీసికొని పోబడి తండ్రి పాదముల యొద్ద పెట్టబడేది. ఆ తండ్రి బిడ్డను ఎత్తుకుంటే, అతడు దాన్ని అంగీకరించినట్టు. అతడు ముఖం త్రిప్పుకొని వెళ్లిపోతే, ఆక్షరార్థంగా ఆ బిడ్డ పడవేయబడినట్టే. రోము యొక్క అభిప్రాయ వేదికలో ముప్పై, నలభైమంది బిడ్డలు విడిచిపెట్టబడని రాత్రి ఎన్నడూ ఉండదు. ...⁴¹

ఈ మాటలు చదువుతుంటే నాకు కన్నీళ్లు వస్తున్నాయి. నేను అకాల గర్భశ్రావము (ఎబార్షన్) గూర్చిగాని, బిడ్డలు విడిచిపెట్టబడ్డారనిగాని, మన రోజుల్లో బిడ్డల దుర్వినియోగం

గూర్చిగాని చదువుతున్నప్పుడు నాకు భయం కలుగుతుంది.

ఈ జాబితాలో చివరి మాట “నిర్దయులు.”⁴² “నిర్దయులు” (*aneleemon*). “దయగలవారు” (*eleemon*) వ్యతిరేక పదం ($a + n$) ముందు ఉంచబడ్డాయి. Weymouth “నిర్దయులు” (దయలేనివారు) అన్నాడు. RSV “కనికరములేని” అని అన్నది. Barclay దీనిపైన కూడ కామెంటు చేశాడు:

మానవ జీవితం అంత చౌకబారుగానుండిన కాలమేదీ లేదు. ఒక బానిస తన యజమానిచేత చంపబడవచ్చు లేక హింసపెట్టబడవచ్చు; ఎందుకంటే అతడు కేవలం ఒక వస్తువే. అతని యజమానికి అతనిమీద హద్దులేని అధికారముంటుంది. ... దాని సుఖ భోగాలలోనే అది కనికరంలేని యుగం, ఎందుకంటే జంతువులతో కత్తిసాము అనే ఆటలాడే గొప్ప తరము మనుష్యులు ఒకనినొకడు చంపుకొనడంలో జనులు ఉల్లాసాన్ని కనుగొంటారు.⁴³

నేడు, వారి “వినోదంలో” ఎక్కువెక్కువైన బలత్కారంకొరకు కొందరు కేకలు వేస్తారు. “చెదురుమదురైన బలత్కారి కార్యములను గూర్చి” మనం చదువుతాం: పౌలు యొక్క లోకం కంటేను మనం యింకా వెనుకబడియున్నామా? అని ఆశ్చర్యపడేలా చేస్తుంది.

గ్రీకు మూల వాక్యంలో, పౌలు జాబితాలోని చివరి నాలుగు పదాలు a అనే ముందు అక్షరంతో ఆరంభమయ్యాయి. చివరి మూడు మాటలను NASB “un” అనే మాటతో ఆరంభించాయి: “untrustworthy, unloving, unmerciful.” NIV ఈ నాలుగు మాటలను “less” తో అంతమొందించింది: “senseless, faithless, heartless, ruthless.”

తన దినాల్లోని మాదిరి పాపముల జాబితాను ఈ విధంగా పరిచయం చేశాడు. “ప్రమాణాలు అంతరించిపోయి, సమాజం శిథిలమైపోయిన హృదయ పరితాపకరమగు మానవ సమాజాన్ని వర్ణించే” జాబితా అది.⁴⁴ పౌలు కొరింథునుండి వ్రాస్తున్నట్లు ఊహించుతూ, పేర్కొనబడిన ప్రతి దుర్గుణపు ఉదాహరణను చూడడానికి తాను కేవలం ఒక మార్గాన్ని చూడవలసియున్నాడు. Charles Hodge యిలా రాశాడు, “ఇక్కడ గీయబడిన చిత్రం అంధకారంగా ఉన్నా, తమ సొంత దేశస్థులను గూర్చి గ్రీకు లాటిన్ వారి ప్రఖ్యాతిగాంచిన రచయితలు పరిచయం చేసినంతటి అంధకారమయ్యింది కాదు.”⁴⁵

పాపులను అభినందించుట (1:32)

సరియైనదాన్ని నిరాకరించుట

జాబితా పూర్తి అయ్యింది, కాని ఉత్తరంలోని ఈ భాగాన్ని ముగించడానికి ముందుగా పౌలు యింకా రెండు కామెంట్లు చేయనున్నాడు. మొదటిదానిలో ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించే ఈ మాటలున్నాయి: “ఇట్టి కార్యములను అభ్యసించువారు మరణమునకు తగినవారు అను దేవుని న్యాయవిధిని వారు బాగుగా ఎరిగియుండియు” (32వ వచనం). “న్యాయవిధి” (*dikaïoma*) “నీతిని” సూచించే పదాల్లో యిది ఒకటి; యిక్కడైతే అది “చట్టపరమైన

పదంగా” ఉపయోగించబడింది.⁴⁶ “సరియైనదని దేవుడు దేనిని సూచించాడో” దాన్ని సూచించడానికి ఉపయోగించబడింది. ఈ పాపులు తెలియక ప్రవర్తించినవారు కారనే ఆలోచనకు పౌలు తిరిగి వచ్చాడు. చెడ్డ పనులు చేసేవారు, తాము చేసే పనులలో గుప్తమైనదానిని గ్రహింపక చేసేవారుంటారు. కాని, లోపల గాఢంగా, వారు చేసేది సరియైనది కాదని వారికి తెలుసు.⁴⁷

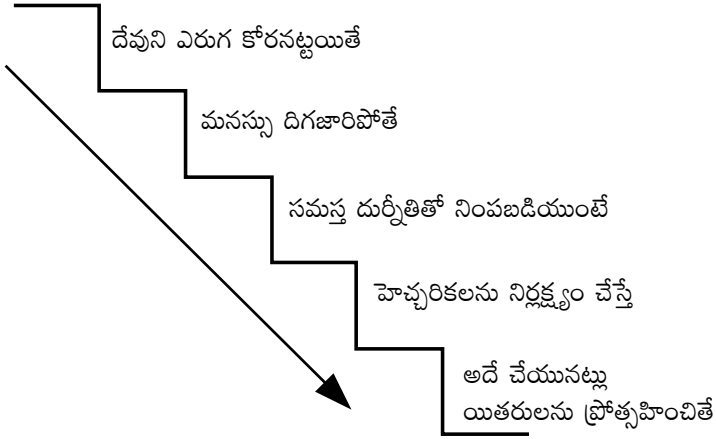
“ఇట్టి కార్యములను అభ్యసించువారు మరణమునకు తగినవారు ... బాగుగా ఎరిగి యుండియు” అని అన్నప్పుడు ఆ వచన భావమేమి? తమ (హత్యవంటి) పాపానికి మరణ శిక్షకు తాము పాత్రులైయని ఎరుగుదురని దీని భావమా (13:4లో గుప్తమై యున్నట్లు)? వారి పాపములు వారిని దేవునినుండి వేరు చేశాయని వారెరుగుదురని దీని భావమా (రోమా 6:23లో ఉపయోగించబడినట్లు ఆత్మసంబంధమైన “మరణం”)? “ఇక్కడ, తరచుగా అది వాస్తవమైనట్లు, మరణమంటే శిక్ష, అది పదం యొక్క సాధారణమైన అర్థం” అని Hodge రాసినప్పుడు అతడు రైటు కావచ్చు.⁴⁸ వేరుగా చెప్పాలంటే, వారు చేస్తున్నది తప్పని శిక్షకు పాత్రులని వారికి తెలుసు - అది తాత్కాలికం కావచ్చు, నిత్యమైనది కావచ్చు.

తప్పుతో సమ్మతించడం

అలాటి గుర్తింపు దుష్టత్వంనుండి వారిని తొలగించిందా? లేదు. పౌలు యిలా కొనసాగించాడు, “ఇట్టి కార్యములను అభ్యసించువారు మరణమునకు తగినవారు అను దేవుని న్యాయవిధిని వారు బాగుగా ఎరిగియుండియు వాటిని చేయుచున్నారు” (రోమా 1:32ఎ, బి).

వారి తిరుగుబాటు యొక్క శిఖరాగ్రం అది కాదు. పౌలు యిలా తీర్మానించాడు, వాటిని చేయుట మాత్రమే కాదు “వాటిని అభ్యసించువారితో సంతోషముగా సమ్మతించు చున్నారు” (32బి, సి వచనం). “హృదయపూర్వకంగా సమ్మతిస్తున్నారనేది” *suneudokeo* యొక్క తర్జుమాయై ఉంది. *Sun* (“తో”) *eu* అనే ప్రత్యయాన్ని (“క్షేమము”), మరియు *dokeo* (“ఆలోచించడం”) ఈ కలయికకు, “తో మంచిగా ఆలోచించుట” అని అక్షరార్థం (అంటే, “అనుమతించడం”), అయితే దీనికి బలీయమైన లోనణగియున్న అర్థముంది. “ఒకదానికి హృదయపూర్వక అంగీకారమునిచ్చు” అని NASB అనగా, AB అయితే, “అంగీకరించి మెచ్చుకొను” అని అంది.

క్రిందికి చేసినవారి ప్రయాణం పూర్తి అయ్యింది. మొదట, వారు దేవుని ఎరగడానికి యిష్టపడలేదు. అందువలన వారి మనస్సులు క్షీణ దశకు వచ్చాయి, వారి జీవితాలు సమస్త దుర్మీతితో నిండుకొన్నాయి. ఎంతగా వారు కఠినమయ్యారంటే, దేవుని హెచ్చరికలను వారు పెడ చెవిని పెట్టారు. కడకు, అన్నిటికంటే అత్యంత విషాదకరమైనది, వారు పాపం చేయడం మాత్రమే కాదు, అలా చేయడానికి వారు యితరులను ప్రోత్సహింప సాగారు.

D. Stuart Briscoe యిలా వ్యాఖ్యానించాడు,

అక్కడ అపొస్తలుని బాధిస్తున్నది మారుమనస్సు లేకపోవడమే కాదు, కాని ఉత్సవము చేయు ఉనికి. పతనమయ్యే, బాధ్యతను జరిగించ లేదేయనే భావంతో ముంచివేయబడడానికి బదులు, తిని మత్తెక్కిన స్థితి విలయతాండవమాడుతుంది. ... ఒకరి ఆత్మకు ఒకరు సంరక్షకులుగా పని కలిగియుండడానికి బదులు, ఒకరి నాశనాన్ని ఒకడు ప్రోత్సహించుకునే విధంగా జనులున్నారు. విలాపం ఎక్కడ ఎదురు చూడబడుతుందో, అక్కడ ఆనందించడం కన్పిస్తుంది; పాపాన్ని ఆరోగ్యకరంగా ఆక్షేపించడానికి బదులు, అవినీతి పెద్ద ఎత్తున అంగీకారం పొందుతుంది.⁴⁹

నేను దీన్ని చదువుతుండగా, వర్తింపజేయకుండ ఉండలేను. చెడుగును ప్రోత్సహించిన దోషం మనం చేసేదానికి అవకాశముందా? పాపభరితమైన అభ్యాసాలను మహిమపరచే పుస్తకాలను మనం చదువుతామా, సినిమా మరియు టి.వీ. ప్రోగ్రాములను చూస్తామా, పాటలను ఆలకిస్తామా? పాపపు జీవిత విధానాలను అనుసరించే వ్యక్తులను ఆదర్శంగా ఎంచుకున్నామా? శ్లాఘించేదానికంటే పాపాన్ని ఎక్కువ బలవత్తరంగా మంటలను రేపేది మరేదీ ఉండదు.

ముగింపు

అన్యజనుల లోకంమీద పౌలు మోపే నేరం నాశనం చేసేదిగా ఉంది. “మతము లన్నిటిలో క్రైస్తవ్యమే, ఎందుకంటే పాపము కొరకైన ప్రత్యేక ప్రతి క్రియ దానికుంది, పాపాన్ని చిన్నదిగా చేయదు” అని R. C. Bell అన్నాడు.⁵⁰ పౌలు తన పాయింటును స్థాపించాడని న్యాయబుద్ధిగల ఏ వ్యక్తియైనా అంగీకరించి తీరవలసిందే: అన్యజనులందరు పాపపు దోషులే; సమస్త అన్యజనులు దేవుని సీతి యొక్క అవసరతలో నిరాశగా నిలిచియున్నారు.

1:18-32ను నేను చదువుతుండగా, ఈ లేఖన భాగం నా పాపపు స్థితిని కూడ వెలుపలికి చూపింది. అంత పెద్ద “దుష్టుడనని” నన్ను గూర్చి నేను అనుకొనను, కాని నేను యితరులయెడల అసూయపడినవాడనే. కలహం లేకుండ ప్రయత్నిస్తాను, కాని గర్హంతో పెనుగులాడతాను. నేను ఎవరిని ఎన్నడు చంపలేదు, కాని వృథా మాటలు ఆడినవాడనే. “వాక్యమను ఖడ్గపు” అంచు నిన్ను కూడ తాకిందేమో (ఎఫెసీయులకు 6:17).

యేసునందు సమీకయించి ప్రేమతో కూడిన విధేయతతో దేవుని కనికరమునకు నిన్ను నీవు అప్పగించుకున్నావా (యోహాను 14:15; మత్తయి 7:21; మార్కు 16:16)? నీకు కోరుకునే అవకాశముంది. పాపానికి, “నిన్ను నీవు అప్పగించుకుంటే,” నీవు నీ పాప ఫలితాన్ని అనుభవించడానికి దేవుడు “నిన్ను దానికి అప్పగిస్తాడు.” కాని, ఏది యేమైనా, నిన్ను నీవు దేవునికి అప్పగించుకుంటే ఆయన తన ప్రేమను బహుమానంగా నీకిచ్చును (రోమా 6:23).

సూచనలు

¹Quoted in Jim Townsend, *Romans: Let Justice Roll* (Elgin, Ill.: David C. Cook Publishing Co., 1988), 16. ²Charles R. Swindoll, “Sinnerama in Panorama” (Part, 1) (Anaheim, Calif.: Insight for Living, 1976), cassette. ³Bruce Barton, David Veerman, and Neil Wilson, *Romans*, Life Application Bible Commentary (Wheaton, Ill.: Tyndale House Publishers, 1992), 36. ⁴Jim McGuiggan, *The Book of Romans*, Looking Into The Bible Series (Lubbock, Tex.: Montex Publishing Co., 1982), 88. ⁵“దేవుడు వారిని అప్పగించెను” అనే చర్చ ఈ పుస్తకంలో ముందు యికా కచ్చిస్తుంది. ⁶W. E. Vine, Merrill F. Unger, and William White, Jr., *Vine’s Complete Expository Dictionary of Old and New Testament Words* (Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1985), 526-27. ⁷John R. W. Stott, *The Message of Romans: God’s Good News for the World*, The Bible Speaks Today series (Downers Grove, Ill.: Inter-Varsity Press, 1994), 78. (Emphasis mine.) ⁸Leon Morris, *The Epistle to the Romans* (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1988), 94. ⁹*Ibid.*, 207. ¹⁰*The Analytical Greek Lexicon* (London: Samuel Bagster & Sons, 1971), 186, 207.

¹¹*Ibid.*, 207. ¹²Fedor Dostoevski [also translated Fyodor Dostoyevsky], *The Brothers Karamazov*; as quoted in Jeff Hood, “What About Homosexuality?” (tract) (Oklahoma City: By the author, n.d.), 2. ¹³“జారత్వము,” “దుర్బీతికి” మధ్య KJV “దుష్టత్వాన్ని” పెడుతుంది. ఎక్కువ క్రొత్త నిబంధన “దుర్బలాలు” జాబితాలు “జారత్వము” (లైంగిక అపవిత్రతతో) ఆరంభమౌతాయి. ఉదాహరణకు, గలతీయులకు 5:19-21 చూడు. ఈ సందర్భంలో, పౌలు యింతకు ముందే లైంగిక అపవిత్రతను గూర్చి చర్చించాడు (రోమా 1:24-27). ¹⁴Vine, 675; G. Harder, “*ponē rās*,” in Geoffrey W. Bromiley, *Theological Dictionary of the New Testament*, ed. Gerhard Kittel and Gerhard Friedrich, trans. Geoffrey W. Bromiley, abr. (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1985), 913. ¹⁵*The Analytical Greek Lexicon*, 210. ¹⁶*Ibid.*, 193. ¹⁷Morris, 97. ¹⁸William Barclay, *The Letter to the Romans*, rev. ed., The Daily Study Bible Series (Philadelphia: Westminster Press, 1975), 37. ¹⁹Vine, 246. ²⁰Morris, 96.

²¹Halford E. Luccock, *Preaching Values in the Epistles of Paul*, vol. 1, *Romans and*

First Corinthians (New York: Harper & Brothers, 1959), 27. ²²Ibid., 28. ²³J. W. McGarvey and Philip Y. Pendleton, *Thessalonians, Corinthians, Galathians and Romans* (Cincinnati: Standard Publishing, n.d.), 305-6. ²⁴*The Analytical Greek Lexicon*, 105. ²⁵Morris, 96. ²⁶Vine, 388. ²⁷James Macknight, *A New Literal Translation, from the Original Greek of All the Apostolical Epistles with a Commentary and Notes* (N.p.: n.d.; reprint, Grand Rapids, Mich.: Baker Book House, 1984), 60. ²⁸Vine, 388. ²⁹Moses E. Lard, *Commentary on Paul's Letter to Romans* (Lexington, Ky.: N.p., 1875; reprint, Delight, Ark.: Gospel Light Publishing Co., n.d.), 64-65. ³⁰*The Analytical Greek Lexicon*, 412.

³¹Barclay, 37. ³²Theophrastus; quoted in Barclay, 37. ³³Vine, 71. ³⁴Morris, 98; Barclay, 38. ³⁵Townsend, 17. Thomas Alva Edison (1847-1931) చరిత్రలో మహా గొప్ప నూతన కల్పన చేయువాడుగా పిలువబడ్డాడు. 60 సంవత్సరాలలో 1,100 కంటే ఎక్కువైన - నూతన కల్పనలను సాధించినవాడుగా చెప్పబడ్డాడు. విద్యుత్ దీపాలు అతని స్వీయ కల్పనలో బాగుగా తెలియబడినవి. ³⁶Vine, 173. ³⁷*The Analytical Greek Lexicon*, 57, 404. ³⁸నీవున్న నాగరికతకు తగిన ఉదాహరణలను ఉపయోగించు. ³⁹Morris, 99, n. 313. ⁴⁰Vine, 16.

⁴¹Barclay, 39. ⁴²“అనురాగ రహితులు,” “నిర్ణయులు” అనే వాటిమధ్య “క్షమించనివారనే” పదం NKJV యిరికించింది. క్షమించలేకపోవడం, ప్రేమించలేకపోవడంని దయచూపలేక పోవడంగా వ్యక్తపరచబడినదై, ఆ రెండు పదాల్లో కవర్ చేయబడుతుంది. ⁴³Barclay, 39. ⁴⁴Stott, 78. ⁴⁵Charles Hodge, *Romans*, The Crossway Classic Commentaries (Wheaton, Ill.: Crossway Books, 1993), 41. ⁴⁶Morris, 99. ⁴⁷Ibid. ⁴⁸Hodge, 42. ⁴⁹D. Stuart Briscoe, *Mastering the New Testament: Romans*, The Communicator's Commentary Series (Dallas: Word Publishing, 1982), 52. ⁵⁰R. C. Bell, *Studies in Romans* (Austin, Tex.: Firm Foundation Publishing House, 1957), 16.